

INFORMACE K NOVÉMU DOTAZNÍKU DÁRCE KRVE:

Vážení dárci,

Ke dni 1.12.2014 jsme v rámci zpřesňování našich postupů zavedli nový dotazník pro dárce krve. Vzhledem k množství se dotazům a připomímkám k tomuto dotazníku považuji za potřebné Vám k němu podat určitá vysvětlení.

Dotazník byl vytvořen podle doporučení Společnosti pro transfuzní lékařství, které vychází z mezinárodně uznávaných pravidel. Podle současných požadavků je třeba mít ke každému odběru archivovaný ucelený přehled o zdravotním stavu a zdravotní historii dárce, což umožňuje právě uvedený dotazník. Dotazníky tohoto typu se jen s minimálními odchylkami používají v současné době na většině transfuzních stanic v republice.

Každá otázka v dotazníku má svůj význam a každá se dotazuje na skutečnosti, z nichž alespoň část je na různě dlouhou dobu, někdy i trvale překážkou darování krve, protože by buď krev takového dárce mohla ohrozit příjemce transfuze, nebo by odběr krve mohl ohrozit dárce.

Nejvíce dotazů a připomínek jsme zaregistrovali ohledně otázek na úplnou historii operačních zákroků a cestovatelskou anamnézu v posledním roce.

Úplnou historii operačních zákroků potřebujeme ze dvou důvodů:

- Většina operačních zákroků vyřazuje dárce z odběrů na 6 měsíců, potřebujeme proto vědět, že operační zákrok byl více než před 6 měsíci.
- Některé operační zákroky ale vyřazují dárce z darování krve natrvalo.

Pokud jde o cestování, doba vyřazení z odběrů po návratu se liší jednak tím, jaká je epidemiologická situace v zemi, kterou dárce navštívil, jednak tím, zda dárce užíval antimalarika a zda měl v souvislosti s cestováním nějaké zdravotní potíže. Doba vyřazení může být od jednoho měsíce do 3 let. Navíc epidemiologická situace se v jednotlivých zemích může měnit (viz. ptačí chřipka v některých západoevropských zemích) a transfuzní služba na to musí ve svých postupech reagovat (po návratu z oblasti s ptačí chřipkou musí dárce vyčkat na odběr 1 měsíc).

Je také třeba, aby dárci věděli, že po návratu z evropských zemí středomoří (i letní dovolená) je třeba vyčkat s odběrem 1 měsíc, protože v těchto zemích se sporadicky vyskytuje virus západonilské horečky.

Již více známý je mezi veřejností fakt, že některé způsoby chování, především sexuálního, zvyšují riziko přenosu závažných infekcí, proto i na tyto záležitosti se v dotazníku tážeme.

Prosím proto všechny dárce krve o porozumění. Pečlivým a pravdivým vyplnění nového dotazníku zvyšujete bezpečnost příjemců Vaší krve a v některých případech i bezpečnost Vaši.

MUDr. Helena Kubánková
Primářka hematologicko-transfuzního oddělení
Nemocnice Písek, a.s.